

Sir George Ayscue (1616 - 1672)

Bron: british-civil-wars. Commonwealth & Protectorate. By David Plant, 2001–6.

Ayscue werd op 25-jarige leeftijd door Karel I in de adelstand verheven en vijf jaar later al benoemd als schipper in de vloot van de Parlementariërs. Na een korte periode als gouverneur van de Scilly eilanden keerde hij in 1647 terug naar zee.

Toen William Batten overliep naar de Koningsgezinden was het Ayscue's loyaliteit, die de vloot voor de Parlementariërs behield. Hij werd Vice-admiraal in de vloot die de Koningsgezinden blokkeerde in Hellevoetsluis. In 1648 werd hij Admiraal van de Ierse zee, om de zeeroute naar Dublin vrij te houden.

Vermoedelijk heeft hij in die tijd de Ruyter leren kennen, die als factor voor de Gebr. Lampsins in Dublin zat. Deze vriendschap zou hun verdere leven in stand blijven, ondanks dat ze regelmatig tegenover elkaar stonden in Engelse oorlogen.

Voor hij in 1650 naar Barbados werd gestuurd om dat eiland te heroveren op de koningsgezinden was hij tijdelijk toegevoegd aan Robert Blake die de Scilly eilanden moest heroveren voor de Parlementariërs. Eenmaal in Barbados slaagde hij in 1652 het in te nemen, waarop alle andere koloniën in het Caraïbische gebied zich zonder verder verzet gewonnen gaven.

Bij zijn terugkeer in Engeland was de Eerste Engelse Oorlog al begonnen en hij werd benoemd als commandant van een eskader dat Hollandse koopvaardijvloeden moest aantasten in het Kanaal. Toen hij eens zich opmaakte om strijd te leveren tegen een Hollandse overmacht onder Maarten Tromp, blies deze laatste de aanval af op het moment dat de wind draaide.

Hij bleef actief in het Kanaal, met een vloot van 38 oorlogsbodems en bewapende koopvaarders. Tot hij op de Ruyter ontmoette, die met 32 schepen een koopvaardersvloot van 60 schepen konvoeierde. In het treffen dat volgde trad de Ruyter als overwinnaar naar voren en Ayscue brak het contact af en vluchtte in de haven van Plymouth. Hij weet dat aan gezondheidsredenen, maar het was bekend, dat hij geen zin had oorlog te voeren tegen een protestante natie. Later zou hij in de Tweede Engelse oorlog dat standpunt moeten verlaten. De Ruyter moest een voornemen hem in Plymouth te volgen om het karwij af te maken opgeven, omdat de wind draaide.

Na deze nederlaag is Ayscue met pensioen gegaan, tot Cromwell hem in 1658 overhaalde als adviseur van de Zweedse koning de Zweedse marine te helpen. Hij bleef dat doen tot het Koninkrijk in Engeland onder Karel II hersteld werd en hij in de vloot werd aangesteld als Admiraal. Hij vocht o.a. in de Vierdaagse Zeeslag in 1666, maar Ayscue's schip liep aan

de grond en hij werd gevangen genomen. Daarmee werd hij de hoogste Engelse admiraal die tot op de huidige dag bij een vijandelijke operatie in gevangenschap belandde.

Hij bleef verder de gehele Tweede Engelse Oorlog tot na de Vrede van Breda in 1667 in gevangenschap.

Toen de Derde Engelse Oorlog uitbrak werd hij opnieuw benoemd, maar overleed op 56-jarige leeftijd voor hij die functie kon aanvaarden.

